

**Kontrollutvalget i Nes kommune
MØTEPROTOKOLL**

Møte dato/tid	Torsdag 19. oktober 2017, kl. 16.00-17.00
Møtested	Møterom «Kommunestyresalen», Kommunehuset på Nes
Medlemmer/varamedlemmer til stede i møtet	Leder Bård Heio, nestleder Magne Medgard medlem Lars Brattested
Forfall	
Andre til stede i møtet	Forvaltningsrevisor Dagn Thon Hovrud (Kommunerevisjonen IKS) Ordfører Tore Haraldseth Rådmann Torbjørn Hansen
Sekretariat	Hanne Heen Wengen
Behandlet saker	08/2017

SAKSKART

SAKER TIL BEHANDLING

08/2017	Samarbeidsklime politikere og administrasjonen, retningslinjer for TU, forvaltningsrevisjon av samarbeidsutfordringer politisk og administrativt i TU – KU sin konklusjon i dette arbeidet
----------------	---

Drøftings- og orienteringssaker:

Innkallingen og sakslisten:

Kontrollutvalgsleder innledet møtet med gjennomgang av innkalling og saksliste. Det var ingen merknader til disse.

Protokoll godkjenning og signering:

Protokoll fra møtet 28.09 og 05.10.2017 ble formelt godkjent og signert.

Antall tilhørere til møtet: 20 personer og journalist fra Hallingdølen.

Kontrollutvalgsleder informerer om at det ikke er grunnlag til å lukke dagens møte.

Sak 08/2017	Samarbeidsklime politikere og administrasjonen, retningslinjer for TU, forvaltningsrevisjon av samarbeidsutfordringer politisk og administrativt i TU – KU sin konklusjon i dette arbeidet
--------------------	---

DOKUMENTER:

- A. Notat fra tre politikere av 20.mars 2017.
- B. Brev fra Hovedverneombudet i Nes kommune av 7/6-2017.
- C. KU sitt forslag til kjøreregler for arbeid i folkevalgte organ i Nes kommune vedtatt i KU-sak 6/2017.
- D. Forvaltningsrevisjonsrapport av teknisk sektor Nes kommune av 13.10.2017.

Kontrollutvalget i Nes kommune
MØTEPROTOKOLL

SAKSOPPLYSNINGER:

Tre kommunestyremedlemmer sendte 20. mars 2017 det offentlige notatet «Oppfølging av arbeidet knyttet til rollefordeling/avklaring mellom politisk ledelse og rådmann» som innspill i TU sak 16/17. Notatet var et svar på en bestilling fra formannskapet. Notatet påpeker utfordringer i samarbeidet mellom politikere og administrasjon.

Konflikten som beskrives i notatet er KU kjent med har eksistert i Nes kommune over flere år.

KU har behandlet denne saken i flere møter hhv den 3/4, 19/4, 10/5, 19/5, 24/5, 30/5, 16/6, 4/7, 5/9, 20/9, 28/9 og 5/10-2017. KU har delt dette opp i følgende prosess som er gjennomført med bistand fra Kommunerevisjon IKS:

1. Retningslinjer for arbeidet i TU.
2. Henvendelse fra Hovedverneombudet i Nes kommune.
3. Forvaltningsrevisjonsrapport: Teknisk sektor i Nes kommune.
4. Konkrete tilfeller av saksbehandling knyttet til kommunalsjef teknisk.

Ad 1 Retningslinjer for arbeidet i TU

- ***Saksopplysninger:***

I kontrollutvalgsmøte 19. og 20. april 2017 ble det mellom politikere og administrasjonen funnet et felles grunnlag for å utarbeide kjøreregler for arbeid i folkevalgte organ i Nes kommune.

Kontrollutvalget ferdigstilte retningslinjene i sak 06/2017 i møte 04.07.2017 og oversendte forslag til kjøreregler til ordfører.

Kjørereglene benyttes nå i Teknisk utvalg og vil bli innarbeidet i Politisk reglement for Nes kommune.

- ***Kontrollutvalgets vurdering:***

Kontrollutvalget mener kjørereglene er sentrale for å forbedre samarbeidet, og ser at disse også møter noen av utfordringene som påpekes i forvaltningsrevisjonsrapporten. Kjørereglene bør videreutvikles dersom man over tid opplever at flere punkter skulle vært omtalt.

Det vises her til brev 11/2017, av 7/3-2017, fra kontrollutvalget til ordfører som han videresendte til kommunestyret.

Videre mener kontrollutvalget at følgende bør innarbeides i politisk reglement:

- a. Før en folkevalgt bruker sin rett til å kreve å få opp en sak i et folkevalgt organ etter kommunelovens § 34 bør den folkevalgte vurdere:
 - Om saken er av prinsipiell art og bør behandles politisk.
 - Om det er nødvendig å bruke ressurser på saken i utvalget/administrasjonen.
 - Om det er habilitetsutfordringer knyttet til å ta opp saken.
- b. Delegerede saker bør som hovedregel ikke tas opp til politisk behandling uten at det er særskilt begrunnet.

Kontrollutvalget i Nes kommune
MØTEPROTOKOLL

- c. Når en folkevalgt er inhabil i en sak er vedkommende inhabil i hele saksbehandlingsprosessen.
- d. Når et folkevalgt organ debatterer og stemmer over om et medlem er habilt skal vedkommende gå ut av rommet.
- e. Når en folkevalgt skal fratre betyr det at vedkommende ikke skal være til stede i møterommet ved behandling av saken.

Ad 2 Henvendelse fra hovedverneombudet i brev av 7/6-2017

- Saksopplysninger:

Hovedverneombudet sendte brev til kontrollutvalget mottatt 7/6-2017, der det bes om at KU vurderer om de tre politikerne har brutt de etiske retningslinjene for folkevalgte og ansatte i Nes kommune ved å sende notat. Hovedverneombudet sier bl.a. at politikernes brev *«har skapt stor usikkerhet og vært ødeleggende for arbeidsmiljøet for de ansatte»*..... *«Brevet har ført til oppgitthet, følelse av mistillit, redusert arbeidskapasitet, økt sykefravær og er medvirkende årsak til oppsigelse hos ansatte. Ansatte føler avmakt og manglende arbeidsglede.»*..... *«Måten brevet er skrevet på var unødvendig og krenkende. De burde ha valgt en annen måte å få frem sitt budskap på.»*

Kontrollutvalget fikk en redegjørelse fra hovedverneombudet i møte 04.07.2017.

Notatet fra tre kommunestyremedlemmer av 20.mars 2017 påpeker utfordringer i samarbeidet mellom politikere og administrasjon. Brevet kan oppfattes å ha en relativt sterk språkbruk, eksempelvis sies det at det har utviklet seg en *«subkultur i teknisk enhet»* og at *«sterke personligheter har gjennom sine maktposisjoner, påvirket beslutningsprosessene ved å utnytte ulike hersketeknikker og kilder til makt»*.

- Kontrollutvalgets vurdering:

Et offentlig notat som beskriver en negativ subkultur blant ansatte, som en hovedårsak til at det er misnøye med deler av administrasjonen i Nes kommune, gjør det vanskelig for ledelsen å gjennomføre endringsprosesser der dette er nødvendig. Rådmannens tillit og autoritet som leder svekkes ved at han kommer på banen etter at andre har definert «problemet». Dette skaper negative prosesser, som kommer i veien for god og konstruktiv ledelse. Et svar på formannskapetets oppdrag med et slikt innhold, skulle vært unntatt offentlighet. Det ville gitt rådmannen et mye større handlingsrom når det gjelder å gjennomføre endringer i organisasjonen.

Iht. kommunens etiske retningslinjer er omdømme et sentralt punkt. Uavhengig av om kritikken i notatet er berettiget eller ei, mener derfor kontrollutvalget at notatet ikke skulle vært offentlig. Kontrollutvalget mener notatet er skadelig for omdømme og med den bakgrunn brudd på de etiske retningslinjene.

Notatet har vært en belastning på arbeidsmiljøet i administrasjonen. Hovedverneombudets beskrivelse av forholdene bekrefter dette. De negative personkarakteristikkene var uheldige og unødvendige for saken. Omtale av medarbeidere bør gis en annen form, jf. generelt avsnitt i kommunens etiske retningslinjer. Det er også kontrollutvalgets oppfatning at folkevalgtes kritikk bør handle om behandling og utfall av saker, ikke karakteristikk av personer og eventuelle subkulturer.

Kontrollutvalget i Nes kommune
MØTEPROTOKOLL

Ad 3 Forvaltningsrevisjon teknisk sektor

- Saksopplysninger:

I møte 24.05.2017 bestilte kontrollutvalget en forvaltningsrevisjonsrapport fra Kommunerevisjon IKS vedrørende teknisk sektor. Rapporten ble ferdigstilt og oversendt kontrollutvalget fredag 13. oktober 2017.

Fra rapportens oppsummering fremgår følgende:

«Det er nå viktig at politikerne, med ordfører i spissen, og rådmannen iverksetter tiltak for å sikre at Nes kommune sin administrasjon og folkevalgte organer fremstår som samarbeidsvillig og løsningsorientert.

Av vurderingene som fremgår av kapittel 3, 4, 5 og 6 mener vi følgende er spesielt viktig:

- 1. Kommunen bør prioritere å få vedtatt retningslinjer og reglementer for sentrale områder innenfor teknisk sektor for å tydeliggjøre handlingsrommet for administrasjonen. Dette kan bidra til å sikre likebehandling, forenkle saksbehandlingen og redusere konfliktnivået. Spesielt viktig anser vi følgende å være:*
 - o Kommunepånen oppdateres tidlig i hver kommunestyreperiode, slik at den er vedtatt av det politiske flertallet.*
 - o Retningslinjer for utarbeidelse av reguleringsplaner, herunder krav som stilles til utbyggerne for å få reguleringsplanen godkjent.*
 - o En enkel veinormal for regulerte områder tilpasset lokale forhold i Nes, vedtatt av det politiske flertallet.*
- 2. Rollefordelingen mellom folkevalgte og administrasjon må være tydelig:*
 - o Politikerne tar prinsipielle beslutninger, mens administrasjonen behandler saker.*
 - o Administrasjonen bør påse og på tilfredsstillende måte sikre at de folkevalgte er innforstått med faglige vurderinger og regelverk som er lagt til grunn.*
 - o Oppstår det utfordringer i samarbeidet må det tas opp med saksbehandler evt. med rådmannen snarlig, slik at saksbehandler får konkrete tilbakemeldinger.*
 - o Politikerne må forholde seg til rådmannen, eller den han har utpekt i sitt sted.*
- 3. De folkevalgte må være bevisst på habilitetsreglene. Selv om man føler seg habil, kan det være forhold som medfører at andre ikke har tillit til at man er uavhengig.*
 - o Habilitetsspørsmål er en kilde til konflikt, og politikerne må stille spørsmål og fremlegge relevante opplysninger for habilitetsvurderingen for TU.*
 - o TU bør være forsiktig med å stille spørsmål om enkeltsaker. Søkeren bør selv kontakte administrasjonen for å få status i egen sak.*
 - o Før en sak settes opp på sakskartet i TU bør leder vurdere om saken er prinsipiell, om det er nødvendig og om det foreligger habilitetsutfordringer.*
 - o Når TU debatterer og stemmer over om et medlem er habil skal vedkommende gå ut av rommet. Finner TU at medlemmet ikke er habil skal denne forlate rommet.*

Når det gjelder utbyggingsavtaler stiller vi spørsmål ved om intensjonen i kommunestyresak 35/2014 er fulgt, og om den valgte løsningen hvor utbyggerne skal betale kr 42.500 i anleggsbidrag ved utskillelse av tomter, er iht. pbl. sine bestemmelser. Rådmannen har, iht. våre anbefalinger bestilt en utredning fra advokatfirmaet Bull & Co for å avklare dette.»

Kontrollutvalget i Nes kommune
MØTEPROTOKOLL

Kontrollutvalget vil også trekke frem følgende fra revisjonens vurdering i rapportens del 5.4:
«Så langt vi har kunnet se har administrasjon og politikere høyst ulik forståelse av virkeligheten i disse sakene, og det gjelder for en stor grad de faglige vurderinger som er gjort. De faglige vurderingene har ikke vi mulighet til å overprøve. Administrasjonen kan følgelig ha en utfordring mht. å kommunisere og begrunne sine faglige vurderinger overfor både utbyggere og politikere.

Rutinene for byggesaksbehandling og utarbeidelse av reguleringsplaner fremstår i hovedsak som hensiktsmessige, gitt at de følges. Med bakgrunn i de utfordringer man har i Nes kommune anbefaler vi at kommunen presiserer følgende:

- *Kommunens krav til reguleringsplanområder som tas opp i oppstartsmøte, og konklusjonene fra møtet bør oppsummeres av kommunen i brev til utbygger etter møtet. Brevet arkiveres i saksbehandlingssystemet.*
- *Når det er feil eller mangler av betydning i leverte byggesaker og reguleringsplaner, returneres disse til søker med brev som tydelig angir hva som er feil og mangler. Hovedregelen bør være at saksbehandler ikke selv endrer byggesøknader og reguleringsplaner, men overlater dette til søker. I brevet opplyses det om at fristen for behandling av saken blir forskjøvet inntil fullstendig søknad/plan er mottatt, og brevet arkiveres i saksbehandlingssystemet.*
- *Det utarbeides en «restanseliste» over status i pågående reguleringsplaner. Dette gir både kommuneledelsen og TU en oversikt over status i pågående saker, jf. våre vurderinger i del 4 vedrørende habilitet.*

Vi understreker betydningen av at saksbehandlerne legger vekt på å forklare regelverket på en enkel måte både til søkere og folkevalgte, og derigjennom skaper forståelse hos ulike aktører for de prosesser som må gjennomføres.»

- **Kontrollutvalgets vurdering:**

Kontrollutvalget mener forvaltningsrevisjonsrapporten peker på sentrale momenter som kan forbedre samarbeidet mellom administrasjon og politikere i Nes kommune. Det gjelder spesielt rutiner i administrasjonen, rolleforståelsen hos begge parter og forståelsen for hvordan habilitetsreglene skal praktiseres.

Ad 4 Konkrete tilfeller av saksbehandling knyttet til kommunalsjef teknisk

- **Saksopplysninger:**

Kontrollutvalget har i møte 10. mai og 20. september 2017 fått informasjon om følgende saker gjeldende kommunalsjef teknisk:

- a. Gjødselspredning på kommunalsjef teknisk sitt jorde.
- b. Kommunalsjefen sin søknad om bygging, ferdigattest og endringsøknad driftsbygning.

Det redegjøres for sakene i korte trekk nedenfor.

a) Gjødselspredning

Bønder må lage en gjødselplan og loggføre gjødselspredning for å motta gitte tilskudd. I forskrift om organisk gjødsel § 24 fremgår det at husdyrgjødsel spredd på pløyd åker skal moldes ned straks og senest innen 18 timer etter spredning.

Kontrollutvalget i Nes kommune
MØTEPROTOKOLL

I denne saken hadde kommunalsjef teknisk leid en entreprenør til å spre gjødsel dels på gress og dels på pløyd mark, uten at gjødselen på pløyd mark ble moldet ned innen 18 timer slike forskriftskravet er. Kommunen fikk melding om dette etter seks dager, men gjødselen var moldet ned da kommuneansatte kom til stedet for å undersøke saken. I henvendelsen som er kommet til kontrollutvalget er det påstander om at det tok 10-12 dager før gjødselen ble moldet ned. Kommunalsjefen sier at han ikke fikk anledning til å molde ned gjødselen innen fristen fordi det kom mye regn, hvilket medførte at det ikke var forsvarlig å kjøre på det bratte jordet.

Rådmannen i Nes ba 27/2-2017 jordbrukskontoret i Gol om å vurdere saken. Jordbrukskontoret i Gol konkluderer med at saken, slik vanlig praksis er, blir ansett for løst fordi husdyrgjødsel var moldet ned.

Saksbehandler på Nes opplyste i kontrollutvalgsmøte 10/5-2017 at vanlig praksis er å gi bøter eller trekk i tilskudd dersom gardbruker ikke følger pålegg fra kommunen når kommunen blir oppmerksom på saken. I denne saken var gjødselen moldet ned før kommunen kom til stedet. Kommunen har imidlertid vært nøye med er å følge opp meldinger om gjødsling etter fristen 1. oktober, fordi det da foreligger en forurensningsfare.

Kommunalsjefen har bekreftet at saken er som beskrevet, og beklager at han ikke fulgte regelverket. Han er innforstått med at det stilles ekstra strenge krav til at han som kommunalsjef teknisk selv følger det regelverket han er ansvarlig for å forvalte. Det er ikke heldig for kommunens renommé når kommunalsjefen selv ikke følger regelverket.

b) Byggesak

Kommunalsjef teknisk søkte 28.12.2010 om oppføring av driftsbygning på sin eiendom. Byggesaken ble sendt til Gol kommune i januar 2011, saken ble behandlet og godkjent der etter 14 måneder. Rådmannen i Nes ekspederte saken endelig.

Bygget ble oppført og kommunalsjef teknisk sier at han plasserte noe redskap inn i huset vinteren 2015/2016, uten at det ble søkt om midlertidig brukstillatelse. Bygget ble endelig ferdigstilt høsten 2016, men ferdigattest ble det først søkt om 31.03.2017. På skjemaet for søknad om ferdigattest er det krysset av for at det ikke er foretatt søknadspiktige endringer ved bygget.

Ved behandling av søknad om ferdigattest i Nes kommune så saksbehandler at byggets plassering var flyttet mer enn 50 % fra omsøkt «senter» for bygget. Saksbehandler opplyste kommunalsjefen om dette, og kommunalsjefen måtte derfor søke om endring. Kommunalsjefen sier at han ikke var klar over at bygget var flyttet så vidt mye fra opprinnelig søknad. Bygget ble flyttet fordi det viste seg å passe bedre til omsøkt veg som ble bygget i forkant av driftsbygningen, men søkt om etter at bygget ble omsøkt.

Kommunalsjefen sier det er vanlig praksis i Nes kommune at saksbehandler gjør søker oppmerksom på at det må søkes om endring dersom bygget er flyttet med mer enn 50 %. Kommunalsjef teknisk sier at Nes kommune har en praktisk tilnærming til slike søknader, og at søknader normalt blir godkjent dersom den ikke kommer i konflikt med regelverk, naboers interesser el. Det samme gjelder søknader om ferdigattest der bygget ikke er flyttet mer enn 50% fra omsøkt plassering.

Kontrollutvalget i Nes kommune
MØTEPROTOKOLL

Endringsøknad ble levert 03.04.2017. Kommunalsjefen søkte da også om endringer i plassering av porter og vinduer som var endret noe i forhold til opprinnelig søknad.

I søknadspapirene til kommunalsjefen vises plasseringen av bygg på et «flyfoto» som ikke er målsatt. Av vedtak for byggetillatelse fremgår det imidlertid at før midlertidig brukstillatelse eller ferdigattest gis skal bygget måles inn. Videre står det at «kommunen skal ha SOSI-fil med innmålte punkt og tilhørende linjer mellom punktene. Fila skal være i h.h.t. gjeldende sosi-standard. Koordinatene skal være i referansesystemet EUREF89».

Kommunalsjefen sier at det er praksis i Nes kommune at dersom det foreligger nye flyfotografier kan disse benyttes som grunnlag for registrering.

Bygget er plassert nærmere fylkesveien enn det som er omsøkt, dvs. 21 meter. Statens vegvesen er ikke forelagt denne endringen.

Rådmannen har fattet vedtak både i søknad om endringer og søknad om ferdigattesten 10.04.2017. Det fremgår ikke klart av endringsvedtaket at dette gjelder endring av plassering av bygget.

Kommunalsjefen har betalt to gebyrer i saken, iht. vanlig praksis. Ett for behandling av byggesak og ett for godkjenning av endring.

Administrasjonen har ikke noen særskilt begrunnelse for at søknad om ferdigattest og endringsmelding ble behandlet av underordnet av kommunalsjef og signert av rådmannen i Nes, mens byggesøknaden ble sendt til Gol og signert av rådmannen i Nes.

Kommunalsjefen tok i bruk driftsbygningen før han søkte om ferdigattest eller midlertidig brukstillatelse, til tross for at det står i vedtak om byggesøknad at bygget må ha ferdigattest før det tas i bruk. Kommunalsjefen sier at det ikke er praksis eller ressurser i Nes kommune til ulovlighetsoppfølging mht. om bygg er tatt i bruk før ferdigattest foreligger. Hvis du tar i bruk bygg som det ikke er søkt om midlertidig brukstillatelse eller ferdigattest for, kan det iht. kommunens gebyrforskrift ilegges et gebyr på kr 10.250.

Kommunalsjefen har bekreftet at saken er som beskrevet, og beklager at han ikke søkte om midlertidig brukstillatelse for bygget høsten 2015 og om ferdigattest da bygget faktisk sto ferdig høsten 2016.

Rådmannen er innforstått med at kommunens beskrivelser av prosesser og krav må være iht. kommunens praksis. Hvis ikke det er overensstemmelse mellom disse, vil det kunne fremstå som kommunen ikke praktiserer likebehandling.

- **Kontrollutvalgets vurdering:**

Kontrollutvalget mener det er alvorlig at:

- Kommunalsjefen, som fagansvarlig for jordbruk, ikke følger regelverket, dvs. molde ned innen 18 timer eller melde avvik fra gjødselplanen.

- Kommunalsjefen, som fagansvarlig for teknisk avdeling, har tatt driftsbygningen i bruk ett og et halvt år før han søkte om ferdigattest, og han har heller ikke søkt om midlertidig brukstillatelse. Kontrollutvalget stiller spørsmål om dette kan være brudd på plan- og

Kontrollutvalget i Nes kommune
MØTEPROTOKOLL

- bygningsloven, som ved en ulovlighetskontroll fra Nes kommunen ville ført til et gebyr på kr 10.250
- Kommunalsjefen i sin søknad om ferdigattest 31.03.2017, opplyste at det ikke var gjennomført søknadspliktige endringer på bygget. Først da saksbehandler i Nes kommune påpekte at det var endringer, ble kommunalsjefen klar over endringen og sendte inn endringssøknad fire dager etter søknad om ferdigattest.

Kontrollutvalget mener at det er uheldig at kommunalsjefen forklarer ovenstående med at Nes kommune ikke har streng praktisering av regelverket og heller ikke har ressurser til ulovlighetsoppfølging på alle områder. Kontrollutvalget mener at en praktisk tilnærming til regelverket er risikofylt mht. likebehandlingsprinsippet. Flere politikere mener da også at Nes kommune ikke praktiserer en praktisk tilnærming til regelverket.

Kontrollutvalget understreker at det forventes at saksbehandlingsregler og regelverk følges av alle ansatte i kommunen, og det stilles spesielt høye krav til kommunale ledere.

Kontrollutvalget mener at det bør være en praksis hvor saker gjeldende ledere i kommunen rutinemessig behandles i annen kommune, jf. regler om habilitet i forvaltningslovens § 6.

Kontrollutvalget anmoder rådmannen om å påse at ansatte i kommunen er påpasselige med å følge gjeldende regelverk. Videre anmoder KU rådmannen om å påse at beskrivelser av krav til byggesøknader mv. bringes i tråd med faktisk praksis i Nes kommune. Det er viktig for å unngå mistanker om forskjellsbehandling, og for kommunens omdømme.

FORSLAG TIL VEDTAK:

Kontrollutvalget oversender saken og forvaltningsrevisjonsrapporten til kommunestyret med følgende forslag til vedtak:

1. Rådmannen bes om å innarbeide følgende i politisk reglement:
 - a. Før en folkevalgt bruker sin rett til å kreve å få opp en sak i et folkevalgt organ etter kommunelovens § 34 bør den folkevalgte vurdere:
 - Om saken er av prinsipiell art og bør behandles politisk.
 - Om det er nødvendig å bruke ressurser på saken i utvalget/administrasjonen.
 - Om det er habilitetsutfordringer knyttet til å ta opp saken.
 - b. Delegerte saker bør som hovedregel ikke tas opp til politisk behandling uten at det er særskilt begrunnet.
 - c. Er en folkevalgt er inhabil i en sak er vedkommende inhabil i hele saksbehandlingsprosessen:
 - d. Når et folkevalgt organ debatterer og stemmer over om et medlem er habil skal vedkommende gå ut av rommet.
 - e. Når en folkevalgt skal fratre betyr det at vedkommende ikke skal være til stede i møterommet ved behandling av saken.
 - f. En folkevalgt som er inhabil i en sak skal være svært forsiktig med å drøfte saken med andre folkevalgte.

Kontrollutvalget i Nes kommune
MØTEPROTOKOLL

2. Kommunestyret mener at eventuell kritikk folkevalgte har mot administrasjonen skal rettes direkte til rådmannen. Eventuell kritikk må gjelde behandling av saker, ikke karakteristikk av ansatte eller organisasjonen. Konflikter skal løses internt i kommunen for ikke å skade kommunens omdømme.
3. Kommunestyret ber rådmannen om snarlig å gjennomføre følgende tiltak, som forventes at skal redusere konfliktnivået:
 - a) Påse at det utarbeides retningslinjer for alle vesentlige områder innen teknisk sektor, for å tydeliggjøre handlingsrommet for administrasjonen.
 - b) Påse at rutiner rundt saksbehandling presiseres iht. anbefalinger i revisjonsrapportens del 5.4. Spesielt understreker kommunestyret at den som fremmer reguleringsplaner selv må være ansvarlig for at planen er gjennomførbar i praksis. Saksbehandler på sin side må i saksutredningen peke på hvilke forhold i planen som eventuelt er problematisk.
 - c) Påse at saksbehandlerne forklarer regelverket på en enkel måte både til søkere og folkevalgte, og derigjennom skaper forståelse hos ulike aktører for de prosesser som må gjennomføres.
 - d) Påse at ansatte følger saksbehandlings- og habilitetsregler i saker hvor ansatte er part, og at eventuelle brudd får konsekvenser.
 - e) Iverksetter opplæring for politikere og saksbehandlere for politiske saker, med vekt på rolleforståelse, arbeidsdeling mellom politikere og administrasjonen, samt praktisering av habilitetsreglene. Denne opplæringen bør vurderes at gjennomføres årlig.
 - f) Gå gjennom valgte løsninger for utbyggingsavtaler med uavhengig jurist.
4. Med bakgrunn i det denne-saken har avdekket, og at medlemmer av TU har uttrykt at de ikke har tillit til kommunalsjef teknisk, ber kommunestyret rådmannen iverksette nødvendige tiltak for å sikre et godt samarbeid mellom administrasjonen og TU, herunder organisasjonsmessige endringer.

Rådmannen bes komme tilbake innen utgangen av 2017 med en plan på hvordan dette tenkes gjennomført.

BEHANDLING I MØTE:

Utvalgsleder leste igjennom saksopplysningene i innkallingen og utvalgsmedlemmene drøftet saksopplysningene løpende med rådmann og ordfører. Saksopplysningene ble noe endret i møtet.

VEDTAK:

Enstemmig vedtas:

Kontrollutvalget oversender saken og forvaltningsrevisjonsrapporten til kommunestyret med følgende forslag til vedtak:

1. *Rådmannen bes om å innarbeide følgende i politisk reglement:*
 - a. *Før en folkevalgt bruker sin rett til å kreve å få opp en sak i et folkevalgt organ etter kommunelovens § 34 bør den folkevalgte vurdere:*
 - *Om saken er av prinsipiell art og bør behandles politisk.*
 - *Om det er nødvendig å bruke ressurser på saken i utvalget/administrasjonen.*
 - *Om det er habilitetsutfordringer knyttet til å ta opp saken.*

Kontrollutvalget i Nes kommune
MØTEPROTOKOLL

- b. *Delegerte saker bør som hovedregel ikke tas opp til politisk behandling uten at det er særskilt begrunnet.*
 - c. *Er en folkevalgt inhabil i en sak er vedkommende inhabil i hele saksbehandlingsprosessen.*
 - d. *Når et folkevalgt organ debatterer og stemmer over om et medlem er habilt skal vedkommende gå ut av rommet.*
 - e. *Når en folkevalgt skal fratre betyr det at vedkommende ikke skal være til stede i møterommet ved behandling av saken.*
2. *Kommunestyret mener at eventuell kritikk folkevalgte har mot administrasjonen skal rettes direkte til rådmannen. Eventuell kritikk må gjelde behandling av saker, ikke karakteristikker av ansatte eller organisasjonen. Konflikter skal løses internt i kommunen for ikke å skade kommunens omdømme.*
3. *Kommunestyret ber rådmannen om snarlig å gjennomføre følgende tiltak:*
- a) *Påse at det utarbeides retningslinjer for alle vesentlige områder innen teknisk sektor, for å tydeliggjøre handlingsrommet for administrasjonen. Eksempelvis kommuneplan og retningslinjer for utarbeidelse av reguleringsplaner.*
 - b) *Påse at rutiner rundt saksbehandling presiseres iht. anbefalinger i revisjonsrapportens del 5.4.*
 - c) *Påse at saksbehandlere forklarer regelverket på en enkel måte både til søkere og folkevalgte, og derigjennom skaper forståelse hos ulike aktører for de prosesser som må gjennomføres.*
 - d) *Påse at ansatte følger saksbehandlings- og habilitetsregler i saker hvor ansatte er part, og at eventuelle brudd får konsekvenser.*
 - e) *Gå gjennom valgte løsning for utbyggingsavtaler med uavhengig jurist.*
4. *Kommunestyret ber ordfører og rådmann snarlig å gjennomføre følgende tiltak:*
- a) *Iverksette opplæring for politikere og saksbehandlere for politiske saker, med vekt på rolleforståelse, arbeidsdeling mellom politikere og administrasjonen, samt praktisering av habilitetsreglene. Denne opplæringen bør vurderes at gjennomføres årlig.*
5. *Med bakgrunn i det denne saken har avdekket, og at medlemmer av TU har uttrykt at de ikke har tillit til kommunalsjef teknisk, ber kommunestyret rådmannen iverksette nødvendige tiltak for å sikre et godt samarbeid mellom administrasjonen og TU, herunder organisasjonsmessige endringer.*

Rådmannen bes komme tilbake innen utgangen av 2017 med en plan på hvordan dette tenkes gjennomført.

Kontrollutvalget i Nes kommune
MØTEPROTOKOLL

Annet:

- Neste møte: 28.11.2017
- Saker neste møte:
- Skjema møtegodtgjørelse: Alle medlemmer har fått utdelt skjema i møtet

Nes, 19.10.2017

Bård Heio
leder

Magne Medgard
nestleder

Lars Brattested
medlem

Møteprotokollen er sendt: Utvalgsmedlemmer, ordfører, rådmann, Nes kommune, Kommunerevisjonen IKS